

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 2674/20

לפני :
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט א' שטיין

העותרות :
1. לביא, זכויות האזרח, מינהל תקין ועידוד
ההתיישבות
2. בחרנו בחיים! משפחות שכולות ונפגעי פעולות
איבה

נ ג ד

המשיבים :
1. שר האוצר
2. ראש הממשלה
3. יו"ר ועדת הכספים הזמנית של הכנסת

עתירה למתן צו על-תנאי

תאריך הישיבה : א' בסיון התש"פ (24.5.2020)

בשם העותרות : עו"ד יצחק בם

בשם המשיבים 1-2 : עו"ד דניאל מארקס ; עו"ד יעל מורג יקו-אל

בשם המשיב 3 : עו"ד נעמה דניאל

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

במוקד העתירה, הלוואה שבכוונת המדינה להעמיד לרשות הפלסטינית בסך של 800 מיליון ₪, במספר פעימות במהלך החודשים הקרובים.

העותרות מבקשות כי נוציא צו על-תנאי המורה למשיבים ליתן טעם "מדוע לא ימנעו מלהעביר לרשות הפלסטינית כספים שאינם כספי מיסים שנגבו בפועל על-ידי

ישראל מתושבי הרשות, בין בהלוואה ומקדמה על חשבון המיסים העתידיים שיגבו ובין כמענק". לחילופין ביקשו העותרות כי נוציא צו על-תנאי המורה למשיבים ליתן טעם "מדוע לא יימנעו מלהעביר לרשות הפלסטינית כספים שאינם כספי מיסים שנגבו בפועל על-ידי ישראל מתושבי הרשות, בלא שההעברה אושרה על-ידי הממשלה ועל-ידי ועדת הכספים של הכנסת".

ב"כ העותרות טען בהרחבה, בכתב ובעל-פה, על העדר הסמכה חוקית בקשר להלוואה הנדונה, ועל העדר סעיף מתאים בתקציב.

משיבי הממשלה התמקדו בתשובתם בשניים אלה:

א. שאלת העמדת הלוואה לרשות הפלסטינית היא סוגיה מדינית מובהקת, והיא כרוכה בטבירה ביחסי החוץ של מדינת ישראל ובענייני מדינה ובטחון; בכגון דא, בית משפט זה אינו מתערב.

ב. ההלוואה הנדונה לרשות הפלסטינית נעשית בהתאם לסמכויות הנתונות לגורמים המוסמכים בענין.

בגמר הדיון היום, לאחר שהוצגו ונדונו מקורות הסמכות, הערנו את אשר הערנו, תוך שצינו שגם אם היתה חריגה מן התקציב, לא קמה עילה משפטית להתערבותנו.

לאחר שיג ושיח עם ב"כ הצדדים, קיבלו העותרות את המלצתנו וחזרו בהן מן העתירה, בכפוף למה שיאמר להלן.

העותרות ביקשו מאת המשיבים להעביר לעיון את הסכם ההלוואה הנדון. העותרות לא הסתירו את כוונתן בהקשר זה, להעמיד את ההסכם לביקורת ציבורית. ביקורת שכזו – אם כן, אם לאו – חורגת מסמכותנו, ואיננו נוקטים עמדה בענין זה.

רשמנו לפנינו, עם זאת, את תגובת המשיבים, שלפיה ישיבו לפניית העותרות בהקדם האפשרי, ככל הניתן בתוך 3 ימים. כך או כך, ככל שלא יועבר ההסכם לעיון של העותרות, שמורה להן זכותן לנקוט הליך לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998. לשני הצדדים שמורות טענותיהם בהקשר זה.

עוד זאת אנחנו מציינים, את המענה שניתן מפי המשיבים לטענת העותרות הנוגעת לחוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה מממשלת ישראל, תשע"ח-2018 (להלן: חוק ההקפאה). העותרות טענו לכך ש"מנגנון של מענק, הלוואה, או מקדמה, עוקף למעשה את החובה שהטיל המחוקק על הממשלה להקפיא, מדי חודש בחודשו, כספים בסכום השווה לתשלומים שמשלמת הרש"פ למחבלים" (סעיף 5 לעתירה). המשיבים ביקשו לדחות טענה זו. אין עוררין, והמשיבים מכירים בכך, שחוק ההקפאה מחייב את הממשלה, והיא נדרשת ליישמו. עם זאת, בהלוואה הנדונה כאן, אין מדובר בהקפאת כספים או בעשיית שימוש בכספים המוקפאים, אלא בהעמדת הלוואה שתוחזר למדינת ישראל במסגרת קיזוז סכומי-כסף אשר יועברו בעתיד לרשות הפלסטינית בהתאם לחוק יישום ההסכם בדבר העברה מכינה של סמכויות לרשות הפלסטינית (תיקוני חקיקה והוראות שונות), התשנ"ה-1995, ובכפוף לחוק ההקפאה. ההלוואה היא הקדמת הכספים על חשבון סכומי-כסף שממשלת ישראל ממילא צפויה להעביר לרשות הפלסטינית בעתיד. אין בהלוואה כדי לסתור או לפגוע בצורך ובחובה ליישם את הוראות חוק ההקפאה.

כאמור, בהסכמה, ובכפוף לאמור לעיל, נמחקת העתירה בזאת.

ניתן היום, א' בסיון התש"פ (24.5.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט